

Okuldan meslek
hayatına

ALMANCA | TÜRKÇE | RUSÇA

Märkischer Kreis'te yaşayan anne babalar için bilgi broşürü

İçindekiler

Belediye başkanının mesajı	5
1. Okul eğitimi sırasında neler önemlidir?	6
Kuzey Ren Vestfalya'daki okul sistemi.....	8
Mezuniyetler.....	12
2. Meslek edinme yolları	13
3. Sık kullanılan kelimeler	17
4. Önemli adresler	22
5. İnternetteki ek bilgiler	24
Künye	26

Belediye başkanının mesajı

Sevgili veliler,

Herhalde tüm anne babalar çocukları için kaygılanırlar ve ortak istekleri de onların iyi bir geleceğe sahip olmasıdır. Çocuklarınıza sağlıklı ve rahat olmalarından başka, özellikle okulda ve daha sonra da mesleklerinde başarılar diliyoruz.

Bu konuda anne babalar çocuklarına destek olmak isterler. Almanya'daki okul ve meslek eğitimi sistemi bunun için pek çok imkan sunar. Ancak araştırmalardan ve resmi istatistiklerden, okuldaki başarının her zaman arzu edildiği gibi olmadığını biliyoruz; pek çok öğrenci potansiyelinin çok gerisinde kalıyor.

Märkischer Kreis olarak sizlere, bunu düzeltmekte yardımcı olmak istiyoruz. Bu broşür ile size, buradaki eğitim sistemimize genel bir bakış sunmak istiyoruz. Bu amaçla burada, mesleğe giden yolda çocuklarınıza nasıl destek olacağınız ve bunun için doğru irtibat kişilerini ve bilgileri nasıl bulabileceğiniz hakkında bir dizi ipucu ve bilgi yer alıyor.

Bu bakımdan çocuklarınıza en iyi dileklerimi sunar, bölgemizdeki kişisel ve mesleki hayatlarında başarılar dilerim.

Thomas Gemke

Landrat

1. Okul eğitimi sırasında neler önemlidir?

İyi dil bilmek önemlidir!

Çocuğunuzun Almancaya iyi derecede hakim olması önemlidir. Çocuklar dilleri en iyi iki ile dört yaş arasındaki dönemlerinde öğrenirler. Bu nedenle, çocuğunuzun bu dönemde Almancaya hakim olan bir aile üyesiyle ya da tanıdık ile ilişki içerisinde olması iyi ve önemlidir. Şehrinizde belediye kütüphaneleri, okuma saatleri ve kreş grupları gibi yerel yönetim programlarından yararlanın. Çoğu kütüphanede ayrıca birden fazla dilde olan kitaplar da bulunur.

Okul öncesi programlarından yararlanın!

Çocuğunuzun üç ile altı yaş arasındaki döneminde ona en büyük yardımı, onun bir yuvaya devam etmesini sağlayarak yaparsınız. Çocuğunuz başka çocuklarla birlikte sohbet etmeyi ve anlaşmayı öğrenecektir. Gündüz bakım evleri çocuğunuzun dil, fen bilimleri, yaratıcılık ve bedensel hareketlilik gibi alanlarda geliştirirler. Bunlar, çocuğunuzun okula başlamasından önceki en iyi önkoşullardır. Sunulan dil geliştirme programlarından yararlanın!

Eğitimcilerle düzenli irtibat içinde olun!

Daha yuvadan başlayarak, daha sonra da Grundschule (ilkokul) ve sonrasında, anne baba olarak çocuğunuzun eğitimcileriyle veya sınıf oğretmeniyle temas kurmanız ve irtibatınızı sürdürmeniz önemlidir. Oğretmenlerinizle görüşerek, çocuğunuzun okul ile nasıl başa çıktığını oğrenebilirsiniz. Problemler ya da zorluklar varsa, oğretmen ile birlikte, çocuğunuza nasıl yardımcı olabileceğinizi bulabilirsiniz.

Çocuğunuzu ev ödevlerinde doğru şekilde destekleyin!

Evde de, örneğin çocuğunuz için hoş bir oğrenme ortamı yaratarak onu destekleyebilirsiniz. Çocuğunuz mümkün olduğunca ilgisini dağıtacak başka etkiler olmadan ev ödevlerini yapabilmelidir. Ayrıca, ocuğunuzun okulda neler yaptığına ilgi gösterin. Bu da çocuğunuzun motivasyonuna ve kendine güvenine olumlu etki yapacaktır.

Kuzey Ren Vestfalya'daki okul sistemi

Okul sistemi 6 yaşında girilen Grundschule ile başlar ve devamı Hauptschule, Realschule, Gesamtschule ya da Gymnasium'dan Gesamtschule ya da Gymnasium içerisindeki Sekundarstufe II'ye, ayrıca Fachoberschule, Berufsschule ve Berufsfachschule'ye kadar uzanan bir yelpazede seçenekler içerir. Son zamanlarda Hauptschule'lerin yerini kademeli olarak Sekundarschule'ler almakta.

Okul sistemi başarı seviyeleri arasında geçişlere izin verecek şekilde düzenlenmiştir ve her çocuk için yeteneklerine uygun bir bireysel öğrenim programı sunulması amaçlanmıştır. Sekundarstufe I kapsamındaki diplomalar genellikle zorunlu öğrenim yılları içerisinde alınır, ancak bu programların sonradan bitirilmeleri de mümkündür. Ancak sonradan bitirmek çoğunlukla çok daha zahmetlidir ve daha uzun sürer. Sekundarstufe mezun-

niyetinin (Sekundarabschluss) ardından Fachhochschulreife (Meslek Yüksekokulu'na Giriş Olgunluğu) ya da genel yüksek öğrenim olgunluğu gibi ek vasıflar da kazanılabilir. Anne babalar okul seçme özgürlüğüne sahiptir. Okul sisteminin bir parçası olmamakla birlikte, en az iki yıl devam edilmesi gereken yuva / ana sınıfı da çok önemlidir.

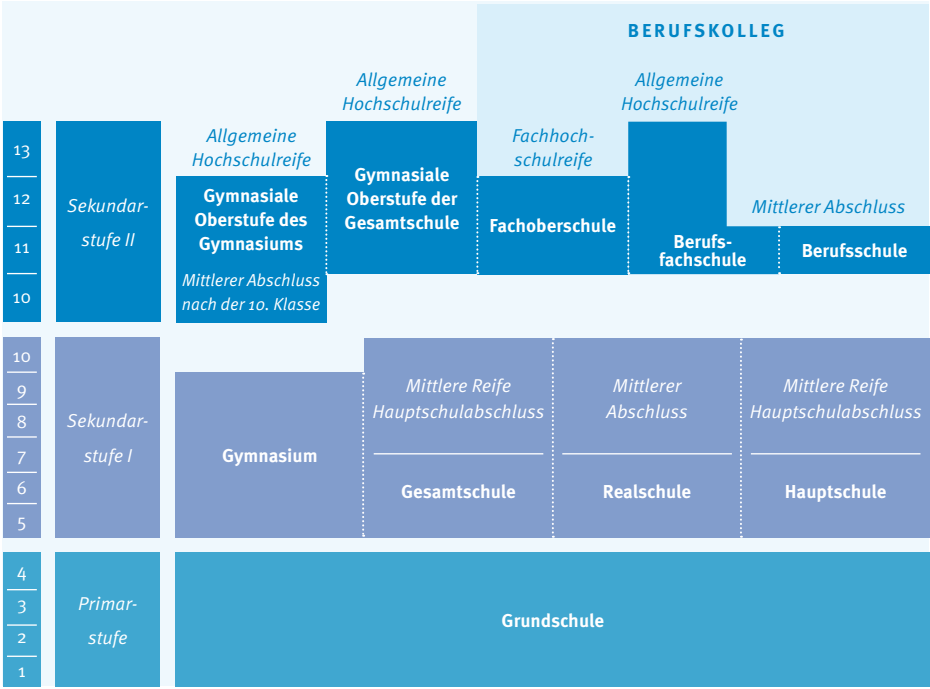
Zorunlu öğrenim

Zorunlu öğrenim şunlardan oluşur:

- 10 öğrenim yılı süreyle tam gün okula devam zorunluluğu
- bunu izleyen, Sekundarstufe II kademesindeki öğrenim zorunluluğu

Tam gün okula devam zorunluluğu Grundschule ve onun devamını oluşturan bir genel kültür öğrenimi okuluna (Hauptschule,

Kaynak: <http://www.schulministerium.nrw.de/BP/Schulsystem/index.html> (eigene Darstellung)

Realschule, Gymnasium ya da Gesamtschule) devam etmekle yerine gelmiş olur. Sekundarstufe II kademesindeki öğrenim zorunluluğu bir yarım gün meslek okuluna devam etmekle de yerine getirilmiş olur, onun yerine Sekundarstufe II kapsamına giren bir genel kültür öğrenimi okuluna devam etmekle de gerçekleşmiş olur.

Mesleki eğitim programlarından birinde yer almayan gençler için zorunlu öğrenim, öğrencinin 18 yaşını doldurduğu öğrenim yılının sonuna kadar devam eder. Mesleki eğitim programlarından birinde yer alan gençler için zorunlu öğrenim, 21 yaşını doldurmadan önce başlanmış olan bir mesleki eğitim programı devam ettikçe varlığını sürdürür.

(Kaynak: Kuzey Ren Vestfalya (NRW) Eğitim Bakanlığı)

Grundschule

Grundschule'ye 6 yaşında başlanır. İlk iki öğrenim yılı okula giriş aşamasını oluşturur, ancak bireysel ihtiyaca göre bu aşama üç yıla kadar da sürebilir. Grundschule döneminin sonunda öğretmenler çocuğunuz için daha sonraki öğrenim yolu için bir tavsiye verirler. Bunun için anne babalarla bir danışma görüşmesi yapılması da öngörülür. Eğer öğretmenin tavsiyesini kabul etmezseniz, anne baba olarak çocuğunuzun Sekundarstufe kademesinde hangi okul türüne devam edeceğine siz karar verebilirsiniz. Bu kararda çocuğunuza aşırı yüklenmekten ya da ona aşırı kolay gelecek bir okul seçmekten kaçınmanız önem taşır.

Hauptschule

Hauptschule genellikle pratik becerilerin öğrenilmesine büyük değer verilen bir genel kültür öğrenim okuludur. Bu okuldan, Sekundarstufe I diplomalari alınabilir. Hauptschule mezuniyetine 9. sınıftan 10. sınıfa geçmekle hak kazanılır. 10. sınıfı bitirenler A ve B tiplerinde iki ayrı şekilde mezun olurlar. Hauptschule'den 10. sınıf sonunda A tipi mezuniyet Hauptschule mezuniyeti adıyla anılır. B tipi mezuniyeti elde edenler ise Gymnasium Oberstufe'ye devam edebileme şansını kazanırlar. Zorunlu öğrenim süresinin sonunda gereken asgari başarı gösterilmezse Abgangszeugnis ("tasdikname") verilir.

Realschule

Realschule'nin Hauptschule'den farkı daha fazla teorik ders içermesidir. Ayrıca 7. sınıftan itibaren ikinci bir yabancı dil de öğretilir. Bu okuldan Sekundarstufe diplomalarının tümü alınabilir. Realschule'yi bitirdikten sonra meslek eğitime başlama imkanları genellikle Hauptschule'de olduğundan daha iyidir. Orta dereceli bir diploma ile bir Fachoberschule (yüksek meslek okulu) öğrenimine doğrudan başlanabilir.

Gymnasium

Gymnasium'larda daha derine inen bir genel kültür eğitimi verilir. 5. sınıftan başlayan bu okulda daha 6. sınıftan itibaren ikinci bir yabancı dil öğretilir. 8. sınıftan itibaren öğrenciler seçmeli dersler yoluyla öğrenimlerinde kişisel ağırlık konuları belirleyebilirler. Gymnasium süresi eskiden dokuz yıl iken, artık sekiz yıla indirilmiş durumdadır. Genel yüksek öğrenim olgunluğu (allgemeine Hochschulreife) veya Abitur sınavını başarıyla

la tamamlayan mezunlar bir yüksek öğrenim kurumunda okumanın ön koşullarını yerine getirmiş olurlar.

Gesamtschule

Gesamtschule öğrenimi, Gymnasium ile benzer devam öğrenim seçenekleri sunar ve tam gün devamlı bir okuldur. Gesamtschule öğrenimi süresi dokuz yıldır. Gesamtschule tüm başarı seviyelerinden çocuk ve gençleri bünyesinde barındırır ve bu nedenle mesleki eğitim yolu seçenekleri mümkün olduğu kadar uzun süre açık tutulur. Özel pedagojik modeli nedeniyle Gesamtschule okulları hemen hemen her zaman tam gün devam zorunluluğu olan okullardır. Gesamtschule mezuniyetiyle, Hauptschule, Realschule ve Gymnasium'un sonunda alınabilen tüm diplomalar alınabilir.

Gesamtschule öğrenimi Sekundarstufe I kademesinde 5.-10. sınıfları, Sekundarstufe II (gymnasiale Oberstufe) ise halen 11.-13. sınıfları kapsamaktadır. Başarı notları iyi olan öğrenciler kimi durumda doğrudan 12. sınıfa atlayabilirler. 5.-9. sınıflara öğrenciler bir sınıf geçme prosedürü olmadan devam ederler.

Sekundarschule/Gemeinschaftsschule

Kısa bir süredir Sekundarstufe I ve II (Hauptschule, Realschule, Gymnasium, Gesamtschule) kademelerinin mevcut diğer okul türlerinin yanı sıra, bir de Sekundarschule'ler var. Yeni Sekundarschule okul tipi 5.-10. sınıfları kapsar. Sekundarschule öğrencileri hem meslek eğitime, hem de yüksek öğrenim olgunluğu sınavına hazırlar. Sekundarschule içerisinde çocuklar ve gençler en azından beşinci ve altıncı sınıflarda seviye farkı gözetmeden

birlikte ders görürler. Öğrenim en başından itibaren Gymnasium standartlarına da uygundur. Sekundarschule'nin kendine ait Oberstufe'si yoktur, bu nedenle bir Gymnasium, Gesamtschule ya da Berufskolleg ile en az bir bağlayıcı işbirliği anlaşması içerisinde olur. Böylelikle anne babalar çocuklarını bu okula yazdırdıklarında, çocuklarının nerede Abitur yapabileceğini baştan bilirler.

Berufskolleg

Kuzey Ren Vestfalya'daki Berufskolleg

Kuzey Ren Vestfalya eyaletinin meslek okulları Berufskolleg öğrenim türünü oluştururlar. Berufskolleg okulları Sekundarstufe II kademesine dahildirler.

Öğretim

Berufskolleg öğrenim programlarındaki öğretim farklı öğrenim dallarına (Lernbereiche) ayrılır. Bu öğrenim dalları meslek pratiği müfredatlarına farklı derinlik düzeylerinde ağırlıklar veren mesleki vasıf kazandırma profillerini esas alırlar.

Ders konuları

Meslekler üstü öğretim alanlarındaki derslerin içeriği, gencin öğrenim programının mesleki vasıf kazandırma hedefine göre belirlenmiştir. Buna ek olarak merkezî öneme sahip toplumsal, kültürel, etik ve dinî konular, genel bir yetkinlik geliştirme amacıyla öğretime dahil edilmiştir.

Bireysel farklılaşma

Öğrenciler Berufskolleg'de bilgilerini ve becerilerini bireysel yeteneklerine ve eğilimlerine göre farklı alanlarda derinleştirebilir ve

genişletebilirler. Öğrenim programları içerisinde sertifikalı ek vasıflar edinebilirler, örneğin yabancı diller ya da bilgisayar teknolojisi gibi. Öğrenme açıkları olan gençlere ise zayıf oldukları alanlara yönelik destek öğretimi verilir.

Çifte vasıf kazanma

Çifte vasıf kazanma seçeneği, bir öğrenim programının mezunları için, mesleki vasıf kazanma sürecini, o aşamaya kadar ulaşılan öğrenim düzeyinin üstünde olan bir genel kültür öğrenimi diplomasıyla birleştirme imkanı verir. Berufskolleg'in mesleki eğitim ve ileri eğitim programları üniversite öğrenimine ve işletmelerin yönetim kademelerine kadar yükselme imkanlarının önünü açar.

Diplomalar

Berufskolleg'deki tüm öğrenim programları bir mesleki vasıf kazanmayla son bulur. Kazanılan mesleki vasıf sayesinde genellikle

- Sekundarstufe I'e ait eksik tüm diplomalar tamamlanabilir ve
- Sekundarstufe II'ye ait tüm genel kültür öğrenimi diplomalarına giden öğrenimler yapılabilir.

Mezuniyetler

Hauptschule mezuniyeti

Bir meslek eğitimi için Hauptschule mezuniyeti asgari önkoşuldur. Hauptschule mezuniyeti Berufskolleg'e ya da daha ileri genel kültür öğrenimi okullarına devam etme hakkını verir ve böylece, örneğin yüksek meslek okulu (Fachoberschule) olgunluğu kazanılabilir. Hauptschule 10. sınıfına geçmekle, 9. sınıf sonunda merkezî bir bitirme sınavı olmaksızın Hauptschule mezuniyeti hakkı kazanılır. Başarı seviyesine bağlı olarak Hauptschule öğrencileri ya A tipi ya da B tipi 10. sınıfa devam ederler. A tipi 10. sınıfın sonunda merkezî bir sınavda başarılı olanlar Hauptschule 10. sınıf diplomasını alır.

Aşağıda daha geniş açıklayacağımız gibi, B tipi 10. sınıfın sonunda merkezî sınavı başarıyla verenler mittlerer Schulabschluss (Fachoberschulreife /Yüksek Meslek Okulu Olgunluğu) diploması alırlar. Özellikle çok başarılı olanlar ayrıca mittlerer Schulabschluss'un ötesinde, Gymnasium Oberstufe'ye devam etme hakkını kazanırlar.

Mittlerer Schulabschluss

(Yüksek Meslek Okulu Olgunluğu)

B tipi 10. sınıf öğrencileri bu sınıfı başarıyla bitirdiklerinde mittlerer Schulabschluss (Yüksek Meslek Okulu Olgunluğu / Fachoberschulreife veya kısaca: FOR) diploması alırlar. Yüksek Meslek Okulu Olgunluğu çok çeşitli ve farklı türlerde pratik ve okul meslek eğitimi ve öğrenimi programlarına devam etme imkânını açar. Yüksek Meslek Okulu Olgunluğu sayesinde, ikili meslek eğitimi programlarına devam etme seçeneğinin yanında, çok geniş bir yelpazeye yayılan öğrenim programlarına giden yol da açılır.

İkili Meslek Eğitimi ile ayrıca, aynı zamanda Fachhochschulreife'yi (Meslek Yüksekokulu Olgunluğunu) edinmek de mümkündür.

Fachhochschulreife

Fachhochschulreife (ya da diğer bir adıyla Fachabitur, yani Meslek Yüksekokulu Olgunluğu) bir Meslek Yüksekokulu'ndaki öğrenim programına katılma hakkı verir.

Fachhochschulreife'nin okul kısmına, vasıf kazandırma aşamasının birinci yılından (11. sınıf) sonra devam edilir. Halen dokuz yıllık Gymnasium öğrenimini tamamlayan geçici dönemler, Fachhochschulreife'nin okul kısmına 12. sınıf sonunda başlayacaklardır.

Abitur (Genel Yüksek Öğrenim Olgunluğu)

Abitur ile Almanya'da bir üniversiteye ya da diğer bir yüksek öğrenim kurumuna giriş hakkı kazanılır.

2. MESLEK EDİNME YOLLARI

Çocuğunuzla hangi mesleği istediğini konuşun!

Çocuğunuzun okul döneminin sonuna doğru, okul bittikten sonra yola nasıl devam edeceği sorusu gündeme gelir. Bu karar, çocuğunuzun meslek edinmesine giden yol açısından önemlidir. Bu nedenle çocuğunuzla erken bir aşamada iş ve meslek konusunu konuşun ve çocuğunuzun isteklerine ilgi gösterin. Çocuğunuzun, onun mezziyetleri ve doğal yetenekleri üzerine konuşarak destekleyin ve onu, okulların meslekleri tanıma programlarından yararlanmaya yöreklendirin.

„Stöber-Tage“ – iş dünyasıyla ilk temaslur

Meslek eğitimine giden yol okuldan mezun olmadan çok önce başlar. Märkischer Kreis'te çeşitli şehirlerde daha Grundschule çağındaki çocuklara bile Stöber-Tage adıyla anılan meslek tanıma günleri düzenlenir. Bu programlarda çocuklar daha dördüncü sınıftayken, bir gün boyunca yaşadıkları şehirdeki işyerini, kurumları ve işverenleri ziyaret ederek yetişkinlerin iş dünyası hakkında bir ilk fikir edinirler. Stöbertage programları düzenli olarak Balve, Halver, Kierspe, Meinerzhagen, Neuenrade şehirlerinde ve Herscheid, Nachrodt-Wiblingwerde ve Schalksmühle beledelerinde gerçekleştiriliyor. Sorularınız varsa bunları Lüdenscheid'deki Kreisverwaltung'da Fachdienst 54 (Jugendförderung) servisine sorabilirsiniz.

İşyeri stajları iyi fikir verir!

Sekizinci sınıftan itibaren tüm çocuklar bir işyerinde iki haftalık bir staj yaparlar. Çocuğunuzla kendi eğilimlerine uygun düşen bir staj yeri bulunması için, bu işyeri stajından yeterince önceki bir zamanda çocuğunuzla bu konuyu konuşun. Staj memnuniyet verici bir şekilde geçmediyse, çocuğunuz tatil döneminde başka bir işkolunda ikinci bir staj da yapabilir. Ayrıca, çocuğunuz henüz mesleki geleceği hakkında yeterince fikir edinemediyse de bunu yapmak yararlı olacaktır.

Not: Çocuğunuz, meslek ya da öğrenim dalı seçimine açık fikirli yaklaşmaya motive edin! Çocuğunuz bir staj yapması ya da tatil sırasında bir işe girmesi konusunda yüreklendirin. Çocuğunuz böylece deneyim kazanabilir ve ilk iş ilişkilerini kurabilir. Çocuğunuzla iş dünyası hakkında bir ilk fikir edinmesinde ve gözlerini şu andaki ufkunun dışına çevirmesinde destek olun. Ne de olsa meslek eğitimi alınabilecek yaklaşık 350 meslek var.

Komm auf Tour –

Kendi yeteneklerini keşfetmek!

Çocuklarınızla iyi bir ilişkiniz varsa, onların etkinliklerini iyi biliyorsanız ya da birlikte çeşitli şeyler yapıyorsanız, çocuklarınızın hangi doğal yeteneklere ve becerilere sahip olduğunu çok daha iyi fark edebilirsiniz. Örneğin, zanaat becerisine sahip olan ve çeşitli şeyleri kurcalayıp bir şeyler bulmaya çalışan çocuklar vardır. Başka çocuklar ise kitapları adeta yutarlar ya da kendilerini sözlü ya da yazılı olarak ifade etmekte iyidirler. Märkischer Kreis'teki birçok şehirde düzenli aralıklarla "Komm auf Tour" ("Dolaşmaya gel") adı verilen bir yetenek anlama programı gerçekleştiriliyor. Bu programda bir öğleden önce boyunca öğrenciler çeşitli standların başında denemeler yaparak, iyi oldukları alanların hangileri olduğunu anlayabilirler. "Komm auf Tour" programı Gesamtschule, Hauptschule ve Förderschule'de yedinci ve sekizinci sınıflar için düzenleniyor.

Meslek seçiminde danışmanlık

Okul döneminin sonunda tüm öğrencilere okul ve federal işbulma kurumu tarafından meslek seçimi için bilgilendirme yardımı veriliyor. Tüm devam okullarında da **öğrenim dalı ve meslek seçimi koordinatörleri** bulunuyor. Bu uzman kişiler öğrencilere, okuldan mesleğe geçiş süreci için danışmanlık yapıyorlar.

Meslek ve öğrenim dalı seçimi bilgilendirilmesi için koordinatörler (StuBOo)

Meslek ve öğrenim dalı seçimi bilgilendirilmesi için koordinatörler, devam okullarında gençlerin ve anne babaların okuldan meslek hayatına geçiş ile ilgili sorularını cevaplamakla görevlidirler.

Anne baba olarak elbette öğrenim dalı ve meslek seçimi koordinatörlerine danışma imkanına ve hakkına sahipsiniz. Aynı şey **Federal İş Bulma Kurumunun Meslek Danışmanları** için de geçerlidir.

Federal İş Bulma Kurumunun Meslek Danışmanları

Meslek danışmanları tüm okul türlerinden öğrencilere, meslek eğitimi programlarına katılacak olanlara, üniversite öğrenimi görenlere, üniversite mezunlarına ve ilk mesleki eğitimlerini almayı hedefleyenlere ya da yeni bir mesleğe geçiş yapmak isteyenlere destek olmaktadır. Meslek danışmanları okullarda düzenli aralıklarla bilgilendirme toplantıları yapmaktadırlar.

Anne babalara yönelik bilgilendirme toplantılarından siz de yararlanın. Danışmanlar sizin sorularınıza kulak verecektir. *Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.*

“İkili Mesleki Eğitim Sistemi”

Başarı Modeli

İkili eğitim ya da **ikili meslek eğitimi sistemi**, işyeri ve meslek okulunda birbirine paralel verilen meslek eğitimi veya ileri meslek eğitiminde de meslek akademisindeki eğitimin

adıdır. Sistem özellikle Almanca konuşulan ülkelerin eğitim sisteminde belirleyici rol oynar.

İkili sisteme göre bir meslek eğitiminin önkoşulu Almanya’da bir meslek eğitimi sözleşmesidir. Çocuğunuzun hangi meslek okuluna devam edeceği, işyerinin bulunduğu yere veya bağlı olduğu idari bölgeye bağlıdır. Meslek eğitiminin pratik kısmı işyerlerinde verilir, teorik kısmı meslek okulu üstlenir. Pek çok meslek okulunda ayrıca ek vasıflar kazanma imkanı da vardır.

Sürelere dikkat edin!

Çocuğunuzun bir meslek eğitimi kadrosu ya da bir yüksek öğrenime kayıt olmak için zamanında başvurmasına dikkat edin. Süreler kaçırılırsa çoğunlukla aylarca bekleme zorunluluğu doğar. Çocuğunuz okulun sonuna doğru ve hatta okul bittikten sonra bile mesleki ufukları konusunda kesin bir fikir sahibi değilse, iş dünyasında yerini bulmak açısından gönüllü bir sosyal çalışma yılı ya da bir gönüllüler hizmetine katılmak da yarar sağlayabilir.

Meslek eğitimi yılının başlangıcı ve son başvuru günü

Çoğu meslek eğitimi genellikle her yılın ağustos/eylül ayında başlar. Bir işyerinin meslek eğitimi kadrolarının ne kadar rağbet gördüğüne bağlı olarak, başvuru sıklıkla aylarca önceden yapılmak zorundadır (örn. Sparkasse için bir yıla kadar önceden başvurulması gerekiyor). Dolayısıyla çocuğunuz belirli bir mesleğe ilgi duyuyorsa, birlikte ve mümkün olduğu kadar erken bir tarihte, o meslek eğitimi için son başvuru günlerinin ne olduğunu öğrenmelisiniz.

Bir şeyler ters gittiye yardım alın

Okul eğitiminde problemler ortaya çıkacak olursa, okul dışında da çocuğunuza destek vermek için çaba gösteren bir dizi uzman merci var. Okul başarısının en önemli temel kişisel motivasyondur. Bu motivasyon uzunca bir süre azaldıysa, bunun arkasında sıklıkla kişisel zorluklar gizlidir. Çocuklar ve gençlerin yanı sıra, anne baba olarak siz de, uzman danışmanlık merkezlerine başvurma imkanına sahipsiniz.

Okulu asanlar – İkinci fırsat

Aktif ya da pasif olarak okula devam etmeyi reddetmiş olan gençlere yönelik Schulverweigerer programının hedefi, bu gençleri tekrar okul sistemine kazandırmak ve onların okuldan mezun olma şanslarını artırmaktır.

Meslek eğitimi bitti – ya şimdi?

İkili sisteme göre işyerinde meslek eğitimi alanlar eğitim tamamlandıktan sonra otomatik olarak işe alınmazlar. İş Bulma Kurumu'nun iş borsası meslek eğitimini tamamlayan gençleri, danışmanlık ve aracılık hizmetleri yoluyla uygun bir iş bulmakta destekliyor. Buna ek olarak iş eğitimi tedbirleri ve aktifleştirme yardımı gibi, meslek hayatına entegrasyon sağlamaya yönelik bir dizi teşvik programı var.

3. SIK KULLANILAN TERIMLER

Mesleki eğitim olgunluğu (Ausbildungsreife)

Zihinsel ve sosyal gelişimleri bakımından bir meslek eğitimi almaya hazır durumdaki genç insanların bulunduğu gelişme düzeyine mesleki eğitim olgunluğu adı verilir. Buna, mesleki eğitimin ve meslek hayatının talepleriyle başa çıkabilme yetkinliği dahildir. Bu nedenle de mesleki eğitim olgunluğuna ulaşmamış olan ve şartları yerine getiremeyen okul mezunları bir mesleki eğitim kadrosu bulmakta daha fazla zorlanırlar.

Meslek Eğitimi Merkezleri (Berufsbildungszentren)

Meslek Eğitimi Merkezleri (Berufsbildungszentrum), çeşitli hedef grupları için pratik esaslı mesleki eğitim tedbirleri sunan kuruluşlardır. Bunlara örneğin, belirli bir mesleğe bağlı ileri eğitimler ve ayrıca işyeri üstü bilgilendirmeler dahildir.

Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.

Mesleki Bilgilendirme Merkezleri (BIZ) (Berufsinformationszentren)

BiZ’de farklı yaş gruplarından insanlar iş pazarı, meslek ve öğrenim programı seçimi ve iş arama ile ilgili her türlü konuda bilgi alabilirler ve kendilerine uygun iş ve eğitim kadroları ya da öğrenim imkanları arayabilirler.

Brausestr. 13-15, 58636 Iserlohn

Telefon: 02371/905-273

E-posta: Iserlohn.BIZ@arbeitsagentur.de

Berufskolleg / Berufsfachschulen

Bazı meslekler okullarda (örn. Berufsfachschule’lerde) öğrenilebilir. Bunlara özellikle sağlık, pedagoji ve tasarım alanlarındaki meslekler dahildir. Okul eğitiminde çoğu bil-

gi okulda aktarılır ve pratik deneyim stajlar yoluyla edinilir.

Berufsorientierungsbüro (BOB)

Berufsorientierungsbüro (BOB), öğrencilerin meslek seçimi için bilgilenecek yararlanabilecekleri merkezî bir başvuru yeridir. BOB ayrıca gençlerin başvuruları ifade etmesine, internette meslek eğitimi yerleri aramasına ve medya kitaplığında eğitimi alınabilecek meslekler hakkında bilgilenebilmelerine imkan veriyor. Ayrıca uzman meslek seçimi öğretmenlerinin yardımıyla başvuru mülakatlarının da provasını yapmak mümkün.

Meslek tanıma fuarları (Berufsorientierungsmessen)

Bir meslek eğitimi fuarında şirketler ve işverenler kendilerini tanıtır. Gençler ve anne babalar seçilebilecek meslekler ve meslek eğitimi kadroları hakkında bilgi alabilirler ve doğrudan ilişkiler kurabilirler. Böyle bir fuara giderken yanınızda özgeçmişinizin birkaç kopyasını birden ve ayrıca önemli öğrenim belgelerini yanınızda bulundurmakta yarar vardır.

Meslek eğitimi ve öğrenim fuarı ile ilgili bilgiler: www.azubitage.de

İkili Meslek Eğitimi Sistemi (Duales Ausbildungssystem)

İşyerinde ve meslek okulunda paralel eğitim sistemine verilen addır. İkili meslek eğitiminin (duale Berufsausbildung) önkoşulu, işyeriyle imzalanan bir meslek eğitimi sözleşmesidir. İşyerlerinde mesleğin pratik yönü aktarılır ve meslek eğitimi alanlar meslek okulunda da işin teorik kısmını öğrenirler.

Veli dernekleri

Anne baba dernekleri, çocuklarının öğrenimiyle özellikle yakından ilgilenen ve bu nedenle bu konuda fikir ve deneyim alışverişi fırsatları arayan anne babaların gönüllü örgütlenmeleridir. Üyeleri genellikle fahri görev yapar ve örn. çocuklar ve gençler için ders yardımı, anne babalar için öğrenim ve meslek eğitimi sistemi ile ilgili bilgilendirme toplantıları gibi hizmetler sunarlar. Märkischer Kreis'ta bu tür veli dernekleri örn. Hemer, Menden, Lüdenscheid, Werdohl, Plettenberg ve Nachrodt-Wiblingwerde'de bulunmaktadır.

Girls day / Boys day

Çocuğunuz yeni fikirlerle ve ilginç mesleklerle Girls Day ve Boys Day çerçevesinde de karşılaşabilir. **Girls Day** özellikle kızları ve bayanları teknik ve bilimsel meslekleri seçmeye motive etmeyi amaçlayan, yılda bir kere gerçekleşen bir kampanya günüdür. **Boys Day** ise özellikle erkek çocukları, bayanların çoğunlukta olduğu meslekleri tanımaya motive etmeyi amaçlayan bir kampanya günüdür.

www.girls-day.de

www.boys-day.de

Zanaatkârlar Odası (Handwerkskammer)

Zanaat alanındaki meslekler için Alman Zanaatkârlar Odası (HWK) yetkili mercidir. Zanaat kategorisine, örneğin inşaat, ahşap, metal/elektrik, giyim, gıda, sağlık, cam ve kağıt işkollarından 150 eğitimi verilen meslek giriyor.

Bölgesel çıraklık kadrosu borsası ve başka bilgiler:

www.hwk-suedwestfalen.de/lehrstellenboerse.html

Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.

Ticaret ve Sanayi Odaları (Industrie- und Handelskammern)

Bu oda ticaret, hizmetler ve sanayi alanlarına giren tüm mesleklerden sorumludur. Bu alanlarda bir mesleği öğrenen ve bir meslek eğitimi sözleşmesi imzalayan tüm meslek eğitimi alanlar, Ticaret ve Sanayi Odasına (IHK) kayıt olur. Märkischer Kreis'teki IHK'nın adı Südwestfälische Industrie- und Handelskammer (SIHK)'dir.

SIHK'nin meslek eğitimi ile ilgili bilgilerini şu adresten bulabilirsiniz:
www.sihk.de/bildung/

Tüm IHK'lerin çıraklık kadrosu arama borsası (yerleşim bazında arama yapılabilir):
www.ihk-lehrstellenboerse.de
Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.

Jobcenter

Jobcenter'ler Alman Sosyal Güvenlik Kanunu (SGB) II. cildindeki tanıma göre hak sahiplerine destek verirler. Jobcenter'lerin görevleri işsizlik yardımı (pasif hak) ve iş bulmaya aracılık (aktif hak) yapmaktır. Pasif hak, geçimin sağlanmasına yönelik tüm yardımları, örneğin standart yardımı ve barınma ve ısınma yardımlarını kapsar. Aktif hak kapsamında ise iş fırsatları, ileri eğitimler ya da entegrasyon yardımları gibi iş hayatına entegrasyon yardımları yer alır.

Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.

Märkischer Kreis Zanaatkârları Meslek Eğitimi Merkezi (BBZ)

Märkischer Kreis Zanaatkârları Meslek Eğitimi Merkezinin (BBZ) hedefi, meslek eğitimi alanlara işyeri üstü bir düzeyde mesleki bilgilendirme vermek ve ayrıca zanaat ile uğraşan gençler ve yetişkinler için geniş bir yelpazeye yayılan ileri eğitim programları sağlamaktır. BBZ ileri eğitim tedbirlerinin, mesleki eğitim tedbirlerinin ve başka mesleklere yönlendirme eğitimlerinin yanında, ayrıca çeşitli projelere de katılmaktadır.

[Handwerkerstr. 2, 58638 Iserlohn](http://Handwerkerstr.2,58638Iserlohn)
Telefon: 02371/9581-0
E-posta: bbz@kh-mk.de

Job NAVI MK

Bölgesel meslek eğitimi ağı MK 2011 sonbaharında 7. ve daha üst sınıf öğrencileri için meslek seçimi kimliği uygulamasını yürürlüğe koydu. Job NAVI ise 7. ve daha üst sınıf öğrencilerini bir meslek isteğini birkaç yıllık süreç içerisinde bağımsız olarak geliştirmekte ve başarı vaat eden bir başvuru biçiminde pratiğe geçirmekte desteklemeyi hedefliyor. Job NAVI ayrıca, öğrencinin meslek seçimi bilgilenebilmesi için gerçekleştirdiği kendi etkinliklerini (stajlar, işbulma kurumuna başvuru, fuarlar) ve mesleğe hazırlanma sürecini (başvuru yazısı, mülakatlar) belgelemesine yardımcı oluyor.

Daha fazla bilgi için:
www.karriere-im-mk.de/aktuell/job-navi-mk.html

Genç Göçmenler için danışmanlık Servisi (JMD – Jugendmigrationsdienste)

JMD göç yoluyla Almanya'ya gelmiş ailelerin gençlerinden sorumludur. Genç Göçmenler Servisi (JMD-Jugendmigrationsdienste) göç geçmişi olan gençlere ve genç yetişkinlere danışmanlık veriyor. Aile içerisindeki problemlerde anne babalar da JMD'ye başvurabilirler. JMD size sadece kişisel problemlerde destek olmakla kalmaz, ayrıca öğrenciler için bir meslek eğitimi kadrosu ya da özel teşvik imkanları bulmaya aracılık da edebilir.

Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.

Jugend Stärken – Wegweiser durch das Fördersystem

“Gençliği güçlendirmek” (“Jugend Stärken”) girişimiyle federal hükümet genç insanların sosyal, okuldaki ve mesleki entegrasyonunu teşvik etmeye çalışıyor. Program göç geçmişine sahip dezavantajlı gençlerin ve genç yetişkinlerin yetkinliklerini ve yeteneklerini esas alıyor. Gençlerin potansiyelleri girişimin programlarıyla harekete geçiriliyor, güçlü yönleri özellikle destekleniyor ve genişletiliyor. Ayrıca anne babalar, eğitimciler, pedagoglar, iş kadınları ve iş adamları, gündelik hayat içerisinde dezavantajlı gençler için gayret göstermeye teşvik ediliyor. Okuldan meslek hayatına geçiş sürecinde sunulan programlar çok çeşitlidir ve bu nedenle sıklıkla kafa karıştırır. Lüdenscheid'da “Jugend Stärken” model programı, yerel alanda sunulan destek programları hakkında mümkün olduğu kadar basit bir genel fikir verme hedefini izliyor.

Size yakın irtibat adreslerini 4. bölümde bulabilirsiniz.

Iserlohn Yetkinlik Ajansı (Kompetenzagentur Iserlohn)

Iserlohn Yetkinlik Ajansı özellikle çok dezavantajlı gençlere (10. ve üstü sınıflardaki) okuldan meslek hayatına geçişte destek olma hedefini izliyor. Sunulan programlar yoğun danışmanlık ve refakat hizmetinden uygun meslek imkanları arayışına destek olmaya kadar uzanıyor.

Stadt Iserlohn

Schillerplatz 7, 58636 Iserlohn

Telefon: 02371/2171865

E-posta: kompetenzagentur@iserlohn.de

Yüksek Öğrenim

Çocuğunuz Hauptschule'yi bitirdikten sonra mittlerer Schulabschluss (Fachoberschulreife/Yüksek Meslek Okulu Olgunluğu) sınavını verebilir ve daha sonra da Meslek Yüksekokulu Olgunluğunu (Fachhochschulreife) alıp Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görebilir. Ancak çocuğunuzla ilk önce sadece, bir yüksek öğrenime ilgi duyup duymadığını konuşun. Çocuğunuzun başarıyla yüksek öğrenim yapması sadece, bunu isteyerek yapması halinde mümkündür. Bir öğrenim yılı yarıyıl ya da sömestrelere bölünür. Yaz sömestresi her yıl nisan ayında, kış sömestresi ise ekimde başlar. Genellikle bir yüksek öğrenim kış sömestresinde başlar, ancak bazı durumlarda yaz sömestresinde başlamak da mümkündür. Bu durum, yüksek öğrenim kurumuna ve öğrenim dalına bağlıdır. Çocuğunuzun hangi öğrenim dalına başvurduğuna bağlı olarak belirli başvuru sürelerine uyulması gerekecektir. Çok rağbet gören bazı öğrenim dallarında bu başvuru süresi bir yıl öncesine kadar uzanabilir.

Märkischer Kreis'teki yüksek öğrenim kurumlarını 4. bölümde bulabilirsiniz.

4. ÖNEMLİ ADRESLER

AGENTUR FÜR ARBEIT ISERLOHN

Friedrichstraße 59/61, 58636 Iserlohn
Telefon: 02371/9050

YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARI (HOCHSCHULEN)

Business and Information Technology School (BITS)

Campus Iserlohn
Reiterweg 26b, 58636 Iserlohn
Telefon: 02371/776-0
E-posta: info@bits-iserlohn.de

Fachhochschule Südwestfalen

Standort Hagen
Haldener Straße 182, 58095 Hagen
Telefon: 02331/9330-0

Standort Iserlohn:

Frauenstuhlweg 31, 58644 Iserlohn
Telefon: 02371/566-0

Standort Lüdenscheid:

Bahnhofsallee 5, 58507 Lüdenscheid
Telefon: 02351/7870-0

Standort Soest:

Lübecker Ring 2, 59494 Soest
Telefon: 02921/378-0

JOBCENTER MÄRKISCHER KREIS

Friedrichstr. 59 – 61, 58636 Iserlohn
Telefon: 0180/100256950
E-posta: Jobcenter-MK@jobcenter-ge.de

GENÇ GÖÇMENLER İÇİN DANIŞMANLIK SER- VISI (JUGENDMIGRATIONSDIENSTE/JMD)

Internationaler Bund e.V. (IB)

Fritz-Thomée-Str. 16, 58762 Altena
Telefon: 02352/21638
E-posta: Marion.van.den.Boogaard@
internationaler-bund.de

Internationaler Bund e.V. (IB)

Berliner Str. 50, 58675 Hemer
Telefon: 02372/719531
E-posta: Iserlohn@internationaler-bund.de

Internationaler Bund e.V. (IB)

Peterstr. 15, 58636 Iserlohn
Telefon: 02371/96 82-0
E-posta: jmd-iserlohn@
internationaler-bund.de

Internationaler Bund e.V. (IB)

Sedanstr. 13, 58507 Lüdenscheid
Telefon: 02351/6611724
E-posta: jmd.luedenscheid@
internationaler-bund.de

Internationaler Bund e.V. (IB)

Oststr. 5, 58540 Meinerzhagen
Telefon: 02354/778915
E-posta: jmd-luedenscheid@
internationaler-bund.de

JUGEND STÄRKEN – WEGWEISER DURCH DAS FÖRDERSYSTEM

Team Jugendsozialarbeit Koordinierungsstelle, Jugend stärken – aktiv in Iserlohn

Schillerplatz 7, 58636 Iserlohn
Telefon: 02371/2172230 oder
Telefon: 02371/217 2186
Fax: 02371/2172977
E-posta: jugendarbeit-leiter@iserlohn.de

Stadt Lüdenscheid Jugendamt/513 Abteilung Kinder- und Jugendförderung

Rathausplatz 2, 58507 Lüdenscheid
Telefon: 02351/171442 oder 02351/171320
E-posta: Jugendfoerderung@
Luedenscheid.de

KREISHANDWERKERSCHAFT MÄRKISCHER KREIS

Geschäftsstelle Iserlohn
Handwerkerstr. 2, 58638 Iserlohn
Telefon: 02371/9581-0
E-posta: iserlohn@kh-mk.de

Geschäftsstelle Lüdenscheid
Sauerfelder Straße 10, 58511 Lüdenscheid
Telefon: 02351/9090-0
E-posta: luedenscheid@kh-mk.de

REGIONALES BILDUNGSNETZWERK MÄRKISCHER KREIS

Regionales Bildungsbüro Märkischer Kreis

Heedfelder Str. 45, 58509 Lüdenscheid
Telefon: 02351/96665-63
E-posta: bildungsbuero@maerkischer-kreis.de

SÜDWESTFÄLISCHE INDUSTRIE- UND HANDELSKAMMER

Geschäftsstelle Iserlohn
Gartenstraße 15 – 19, 58636 Iserlohn
Telefon: 02371/8092-00
E-posta: iserlohn@hagen.ihk.de

Staberger Straße 5, 58511 Lüdenscheid
Telefon: 02351/9094-0
E-posta: luedenscheid@hagen.ihk.de

5. İNTERNETTE EK BİLGİLER

İnternet meslek eğitimi konusu ile ilgili çok çeşitli bilgilenme imkanları sunar. Aşağıdaki adresler meslek eğitimi konusunda siz ve çocuğunuz için yararlı olabilir:

Berufe.net – Meslek bilgilerini kolayca bulmak

İş Bulma Kurumunun (Arbeitsagentur), meslek sahalarını ve meslek eğitimi seçeneklerini araştırma imkanı sunan bir internet giriş sayfası.

www.berufenet.arbeitsagentur.de

Berufe.tv

Burada İş Bulma Kurumu çeşitli meslek sahalarını kısa filmlerle tanıtıyor:

www.berufe.tv

Berufe Universum

7.-10. sınıf öğrencileri için interaktif meslek danışmanlığı. Giriş sayfası gençleri, kendi ilgi duydukları ve iyi oldukları alanlarına uygun düşen meslekler hakkında bilgilendirmeyi amaçlıyor:

www.portal.berufe-universum.de

İş Bulma Kurumu İş Arama Borsası (Jobbörse der Agentur für Arbeit)

www.jobboerse.arbeitsagentur.de

**Märkischer Kreis Entegrasyon Koordinasyon Merkezi
(Koordinierungsstelle Integration des Märkischen Kreises)**

www.integration-mk.de

**Kuzey Ren Vestfalya’da Gençlik, İş ve Meslek Eğitimi İnternet Giriş Sayfası
(Portal für Jugend, Arbeit und Ausbildung in NRW)**

www.jaau.nrw.de

Meslek eğitimi ile ilgili tüm sorular için forum

www.azubi.net

Bundesinstitut für Berufsbildung

www.bibb.de

Informationsportal Jugend & Beruf

www.jubinfo.de

Öğrenim konusu ile ilgili çok çeşitli bilgiler

www.bildungserver.de

AusbildungPlus

56.000 meslek eğitimi programı, ek vasıf kazanma seçenekleri, ikili meslek eğitimi programlarına tüm Almanya çapında bir genel bakış ve ayrıca meslek eğitimi ile ilgili konularda bilgiler sunuyor.

www.ausbildung-plus.de

KÜNYE

Herausgeber

Märkischer Kreis
Der Landrat
Koordinierungsstelle Integration
Heedfelder Straße 45
58509 Lüdenscheid
Telefon: 02351/966-60
Fax: 02351/6866

Redaktion

imap GmbH
Institut für interkulturelle
Management und Politikberatung
Sternstraße 58
40479 Düsseldorf
Telefon: 0211/513 69 73-0
Telefax: 0211/513 69 73-39
www.imap-institut.de

Stand: Mai 2012

Gestaltung

Abdank Milardovič GbR
Büro für Kommunikationsdesign
www.abdank-milardovic.de

Fotos:

www.fotolia.de
www.istockphoto.com

Druck

www.flyeralarm.de

Diese Publikation ist urheberrechtlich geschützt.

Jede Verwertung, die nicht ausdrücklich vom Urheberrechtsgesetz zugelassen ist, bedarf der vorherigen Zustimmung des Herausgebers.

Projektförderung durch:

gefördert vom
Ministerium für Arbeit,
Integration und Soziales
des Landes Nordrhein-Westfalen

